

GRUNNLOVSJUBILEET
1814-2014

MÅLDOKUMENT

FOR GRUNNLOVSJUBILEET 2014

Den norske Grunnlova av 17. mai 1814 har danna sjølve fundamentet for utviklinga av folkestyret i Noreg. Ho har vist seg å vera meir levedyktig enn andre konstitusjonar som vart utforma i Europa på den tida. Som den eldste i Europa og den nest eldste gjeldande konstitusjonen i verda blant dei moderne revolusjonsforfatningane, er Grunnlova i dag eit samlande symbol for fridom, sjølvstende og demokrati.

Grunnlovsjubileet i 2014 skal styrkja medvitet om kva Grunnlova har å seia i dag, og kva rolle ho skal spela i demokratiet for framtida.

Grunnlova er levande, dagsaktuell og avgjerande for Noregs identitet og utvikling som liberalt demokrati. Skil Grunnlova halda fram med å ha denne rolla, må ho formidlast på nytt til kvar ny generasjon. Dei som veks opp i Noreg i dag, må ta henne til seg og gjeva henne meining på eigne premissar. Like mykje som ei feiring av fortida bør jubileet vera ei investering for framtida.

200-årsjubileet for Grunnlova har difor tre overordna mål for feiringa:

- Byggja meir kunnskap om Grunnlova og kva ho har å seia.
- Skapa auka deltaking og engasjement i demokratiske prosessar.
- Vera ein brei og inkluderande folkefest i heile landet.

I dette måldokumentet presenterer Hovudkomiteen visjonen sin og kva for nokre mål og tema som bør leggjast vekt på ved jubileet.

VISJON

FOR GRUNNLOVSJUBILEET 2014

Skapa ei engasjerande grunnlovsfeiring som gjev auka forståing for utviklinga av folkestyret gjennom 200 år, kva Grunnlova har å seia i dag og framtidige utfordringar for demokratiet i Noreg.

Auka kunnskap skal styrkja grunnlaget for deltaking i demokratiske prosessar.

MÅL

FOR GRUNNLOVSJUBILEET

Grunnlova har heilt sidan 1814 vore byggjande og samlande for Noreg, og ho er eit av dei viktigaste symbola i samfunnet vårt. Noreg har ein av dei lengste samanhengande tradisjonane for nasjonaldagsfeiring. Oppslutnaden om den norske 17. mai-feiringa er massiv og har borna i sentrum.

Grunnlova har spela ei avgjerande rolle i utviklinga av folkestyret. Noreg er eit av få land i Europa som – med unnatak av krigen 1940–1945, då Grunnlova og vårt demokratiske system vart sett ut av kraft – ikkje har opplevd eit brot i den demokratiske utviklinga. Det liberale demokratiet i Noreg vart i 1920- og 30-åra utfordra av autoritære og til dels totalitære krefter, frå både venstre og høgre, men den konstitusjonelle utviklinga fekk ingen atterslag i autoritær lei.

I takt med framvokstene av folkestyret er Grunnlova gradvis vorten endra. Ho symboliserer difor fornying og aktualitet, som er viktig for tillitstilhøvet mellom folket og dei folkevalde.

Føresegnene i Grunnlova er sprungne ut av ulike tidsepokar. Utviklinga hennar speglar òg problematiske drag ved det norske samfunnet gjennom 200 år. Direkte ved den opphavlege føresegna i Grunnlova om å stengja mellom andre jødar ute frå riket, og i breiare forstand gjennom assimilasjonspolitikken andsynes andre nasjonale minoritetar og samane som urfolk.

Feiringa av 200-årsjubileet for Grunnlova i 2014 vil ha desse hovudmåla:

- Auka den alminnelege kunnskapen om det som hende i 1814, Grunnlova og den vidare utviklinga av demokratiet gjennom styrkt formidlingsarbeid og forskning.
- Skapa debatt om framtidige hovudutfordringar for folkestyret og stimulera til refleksjon, engasjement og deltaking i demokratiske prosessar.
- Gjennomføra ei brei og inkluderande feiring med folkefest på nasjonaldagen som høgdepunktet i alle kommunane i landet. Jubileet skal vera kunnskapsfremjande og bidra til opplevingar for alle.

MÅLGRUPPER

Grunnlovsjubileet vil retta seg mot heile den norske folkesetnaden. Alle kommunar og fylkeskommunar vert oppmoda om å engasjera seg, både ved feiringa av 17. mai 2014 og gjennom ulike aktivitetar i jubileumsåret.

Born og unge er den viktigaste målgruppa ved jubileet. Prosjekt rette mot born og unge skal vera eit av hovudelementa ved jubileet. Det skal særleg leggjast vekt på tiltak som kan skapa deltaking, medverknad og engasjement hjå born og unge.

**JUBILEET
SKAL VERA
KUNNSKAPS-
FREMJANDE**

SENTRALE TEMA

VED FEIRING AV GRUNNLOVSJUBILEET

Det styrande temaet for grunnlovsjubileet skal vera kva demokratiet har å seia, kva utfordringar det har i samfunnet vårt og kor viktig breitt engasjement og deltaking er i heile spekteret av demokratiske institusjonar, ”Demokratiprojektet”, jfr. mandatet, Innst. S. nr. 162 (2008-2009).

Desse temaa er lagde til grunn for feiringa av jubileet:

- Grunnlovsjubileet skal setja søkjeljos på utviklinga av folkestyret – med vekt på representasjon, deltaking, medbestemming og menneskerettar. Jubileet skal visa korleis styrkinga av demokratiet skjedde gjennom politisk kamp der folkelege rørsler, organisasjonar og einskildmenneske stod sentralt.
- Grunnlovsjubileet skal leggja vekt på forskning om kva Grunnlova har å seia for utviklinga av Noreg som demokratisk stat og framtidige utfordringar for folkestyret. Det vert vist til mandatet for forskningssatsinga: www.forskningsradet.no/no/Utlysning/GRUNNLOV/1253961571689
- Jubileet skal formidla kunnskap om, skapa medvit om og leggja til rette for debatt om dei verdiane og prinsippa som det liberale demokratiet byggjer på.
- Jubileet skal utviklast som eit inkluderingsprosjekt med vekt på kunnskap, verdimedvit, deltaking og formidling. Jubileet skal ha ein tydeleg fleirkulturell profil. Det skal bidra til å klårgjera utfordringar og moglegheiter i spenningsfeltet mellom kulturelt mangfald og universelle menneskerettar i eit liberalt demokrati.

- Grunnlovsjubileet bør bidra til innsikt om det norske demokratiet i møte med det totalitære samfunnssystemet til okkupasjonsmakta i krigsåra 1940–1945, og andre alvorlege samfunnstrugsmål, som terroraksjonane 22. juli 2011.
- Jubileet skal ha eit internasjonalt perspektiv og skal bidra til auka medvit om korleis nasjonen Noreg og det moderne Norden voks fram innanfor ein europeisk kontekst. Kunnskap om historia vår kan vera med og skapa forståing for samtida vår og korleis nasjonalstatar vert påverka av globaliseringa.
- Jubileet skal setja søkjeljos på den tidlege etableringa av representasjonsordningar i Noreg og framvoksteren av det lokale sjølvstyret frå 1837 (formannskapslovene) og utfordringane for lokaldemokratiet i dag.
- Jubileet skal setja søkjeljoset på rolla til minoritetar, og deira vilkår og status i det norske samfunnet, spesielt i eit demokrati- og rettsperspektiv.
- Jubileet skal mobilisera til auka medvit om og innsats mot diskriminering, rasisme og ekstremisme.
- Kultur kan bidra til å formidla den kulturarven som er knytt til jubileet. Kulturen og kunsten har spela ei viktig rolle i utviklinga av samfunnet i Noreg og kan medverka til å skapa forståing, integrasjon og oppleving.

**BORN OG UNGE ER
DEN VIKTIGASTE
MÅLGRUPPA VED
JUBILEET**

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

GRUNNLOVS-
JUBILEET
SKAL SETJA
SØRJELJOS PÅ
UTVIKLINGA AV
FOLKESTYRET

PROFILEN TIL JUBILEET

Desse føringane er lagde til grunn for hovudprofilen til jubileet:

- Jubileet skal ha ein tydeleg bodskap med utgangspunkt i dei historiske merkedagane og dei sentrale arenaene i 1814. 17. mai-tradisjonen har ei hovudforteljing med ein innarbeidd dramaturgi som gjev den naturlege ramma for jubileet.
- Jubileet skal kombinera det nasjonale og det lokale i pakt med den årlege 17. mai-feiringa. Det offisielle programmet og aktivitetar knytte til grunnlovsjubileet generelt vil leggja stor vekt på ei regional og lokal forankring. Det skal utviklast større publikumsarrangement som kan knytast tydeleg til 17. mai-tradisjonen.
- Både det offisielle programmet for jubileet og tiltak knytte til jubileet skal ha ei open og inkluderande tilnærming som gjev rom for mangfald, refleksjon, kritikk og debatt.

**MANGFALD,
REFLEKSJON,
KRITIKK OG
DEBATT.**

MANDATET

FOR HOVUDKOMITEEN

Stortinget har oppnemnt Hovudkomiteen for Grunnlovas 200-årsjubileum i 2014. Hovudkomiteen er leidd av Stortingets president. Hovudkomiteen skal ha det overordna styrings- og planleggingsansvaret for den offisielle markeringa og feiringa av Noregs 200 års grunnlovsjubileum i 2014, Innst. S. nr. 162 (2008-2009).

Komiteen skal:

- Utarbeida ei programfråsegn (måldokument) med hovudprinsipp og berande element for jubileet.
- Initiera og koordinera offisielle tiltak, prosjekt og arrangement på nasjonalt plan som kan skapa merksemd og engasjement om jubileet fram mot 2014.
- Søkja breiast mogleg kontakt og koordinering med andre tiltak, prosjekt og arrangement, nasjonalt og internasjonalt, som er relevante for feiringa av jubileet.

Måldokumentet vil leggja rammene for den offisielle feiringa av jubileet og dimed vera styrande for vidare planlegging av program og aktivitetar i regi av Hovudkomiteen.

ORGANISERING

Det er lagt til grunn at Hovudkomiteen vil ivareta nokre fellestiltak ved grunnlovsjubileet:

- Utarbeiding av det offisielle programmet for jubileet.
- Nettside for jubileet og formidling av informasjon om arrangement og tiltak.
- Jubileumsidentitet/-logo/designprogram.
- Koordinering og samarbeid med tiltak og prosjekt som er relevante for jubileet.
- Kontaktpunkt for og rettleiing til arrangørar.
- Mediekontakt.
- Dokumentasjon og evaluering.

Det er etablert eit sekretariat som skal hjelpa Hovudkomiteen i arbeidet med grunnlovsjubileet.

FINANSIERING

Stortinget har lagt til grunn at offentlig finansiering eller delfinansiering av jubileumsaktivitetar skal ivaretakast gjennom dei ordinære budsjettprosessane (sektorprinsippet), Innst. S. nr. 162 (2008-2009).

Det er ein føresetnad at Hovudkomiteen disponerer dei budsjettmidlane som trengst for å dekkja verksemda i Hovudkomiteen og eventuelle jubileumsaktivitetar i regi av komiteen.

**JUBILEET SKAL
HA EIN TYDELEG
BODSKAP MED
UTGANGSPUNKT
I DEI HISTORISKE
MERKEDAGANE**

GRUNNLOVSJUBILEET
1814/2014

WWW.GRUNNLOVEN200.NO

Trykk: Stortingets hustrykkeri - Bilete: Kimm Saatvedt